

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ ARASINDA HUKUKİ, TİCARİ VE CEZAI KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA SÖZLEŞMESİ

Türkiye Cumhuriyeti

ve

Özbekistan Cumhuriyeti

İki ülke arasındaki dostluk bağlarını pekiştirmek ve hukuki, ticari, cezai, suçluların iadesi ve hükümlü kişilerin nakilleri konularında karşılıklı adli yardımlaşmayı egemenlik, milli bağımsızlık, haklarda eşitlik ve içişlerine karışmama ilkelerine dayanarak düzenlemek arzusuyla,

Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda bir Adli Yardımlaşma Sözleşmesi akdedilmesine karar vermişler ve bu amaçla aşağıdaki hususlar üzerinde mutabık kalmışlardır.

KISIM I BÖLÜM 1 GENEL HÜKÜMLER

Madde 1

- Akit Taraflardan birinin vatandaşları, diğerinin ülkesinde şahıslarının, mallarının ve menfaatlerinin adli ve kanuni korunması hususlarında bu Devlet vatandaşları ile aynı haklara sahiptirler.
- Akit Taraflardan birinin vatandaşları, diğer Akit Tarafın ülkesinde, hak ve menfaatlerinin takibi ve korunmasında hukuki, ticari ve cezai konularda yetkili mahkemelere ve diğer yetkili makamlara bu Akit Tarafın vatandaşlarının tabi olduğu aynı şart ve formalitelerle serbestçe müracaat hakkında sahiptirler.
- Akit Taraflardan birinde merkezi olan ve bu Tarafın mevzuatına uygun biçimde kurulmuş tüzel kişiler işbu Sözleşmenin hükümlerinden uygulanabildiği ölçüde yararlanırlar.

Madde 2

İşbu Sözleşmenin uygulanması amacıyla Akit Tarafların makamları, kendi aralarında diplomatik kanaldan haberleşirler.

Madde 3

Akit Tarafların Adalet Bakanlıkları talep üzerine Akit Tarafların ülkelerinde halen veya evvelce yürürlükteki hukuk ve işbu Sözleşmeye konu teşkil eden hukuki sorunlara ilişkin adli uygulamalar konularında birbirlerine karşılıklı olarak bilgi verirler.

KISIM II
BÖLÜM 2
HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA

Madde 4

- 1.** Akit Tarafların yetkili makamları karşılıklı olarak hukuki ve ticari konularda adli yardımlaşma sağlamayı taahhüt ederler.
- 2.** Adli yardımlaşma, özellikle, belgelerin gönderilmesi, bilirkişi incelemesi, tarafların, şahitlerin, uzmanların dinlenmesi gibi usule ilişkin kararların icrasını kapsar.

Madde 5

- 1.** Adli yardımlaşma talebi aşağıdaki hususları içerir.
  - a.** Talepte bulunan ve talep edilen makamların adı,
  - b.** Adli yardım talep edilen olayın konusu,
  - c.** Tarafların isim ve soyadları, daimi veya geçici ikametgahları, uyrukları ve meslekleri,
  - d.** Tarafların vekillerinin isim, soyadı ve adresleri,
  - e.** Talebin konusu ve icrası için gerekli bilgiler.
- 2.** Adli yardımlaşma talepleri ve buna ekli belgeler imzalanmış olmalı ve resmi mührü taşınmalıdır.

Madde 6

- 1.** Talep edilen makam, adli yardım talebinin yerine getirilmesi sırasında, kendi devletinde yürürlükte olan kanun hükümlerini uygular. Bununla birlikte, talepte bulunan makamın isteği üzerine, talepte bulunulan makam talepte bulunulan Akit Tarafın, kanunlarına aykırı olmamak şartıyla diğer Akit Tarafın usul hükümlerini uygulayabilir.
- 2.** Talep edilen makam adli yardım talebinin yerine getirilmesinde yetkili değilse, sözkonusu talebi yetkili makama iletir ve bundan talepte bulunan makamı haberdar eder.

3. Talepte bulunulan makam adli yardım talebinin yerine getirilmesinden sonra dosyayı talepte bulunan makama iletir veya talebin yerine getirilememesi durumunda yerine getirilemeyişinin sebeplerini bildirir.

Madde 7

1. Talep edilen Tarafın dilinde kaleme alınmış veya bu Tarafın diline uygunluğu tasdik edilmiş bir tercümeyi havi olmaları halinde tebligatlar, talep edilen makam tarafından kendi devletinde bu konuyu düzenleyen hükümlere uygun olarak yerine getirilir. Aksi halde, talep edilen makam, ancak muhatap almayı kabul ettiği takdirde tebligatı muhatabına yapabilir.

2. Tebligat talebi, muhatabın tam adresini ve tebliğ edilecek evrakı göstermelidir.

3. Tebligat talebinde belirtilen adrese evraklar tebliğ edilemediği takdirde, talep edilen makam muhatabın tam adresini tesbite yararları tedbirleri alacaktır. Bu adresin tesbit edilmesinin imkansızlığı halinde, talep edilen makam talep eden makama bilgi verir ve tebligat evrakını bu makama iade eder.

Madde 8

Tebligat alındısı, talep edilen Tarafın yürürlükteki yasalarına göre tanzim edilir. Tebligat alındısı, tebliğ tarihini ve yerini ihtiva eder.

Madde 9

Talep edilen Akit Taraf adli yardımlaşma sebebiyle kendi topraklarında yapılan bütün masrafları üstlenir ve bu masrafların ödenmesini talep etmez.

Madde 10

Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi, talep edilen Akit Tarafın egemenliğine, güvenliğine veya kamu düzenine zarar vermesi halinde reddedilebilir.

Madde 11

1. Bu Sözleşmenin 7. maddesinin 1. fıkrasında ve 13. maddesinde belirtilen hususlar hariç, adli yardım talepleri ve buna ekli belgeler talep edilen Taraf dilinde veya Fransızca veya İngilizce olarak yapılmış onaylı birer tercümeyi de ihtiva etmelidir.

2. Tercümenin tasdiki, talepte bulunan makam, yeminli bir tercüman, bir noter veya Akit Tarafların diplomatik veya konsolosluk memurları tarafından yapılabilir.

3. Adli yardım taleplerinin icrası talep edilen Tarafın dilinde yapılır.

Madde 12

1. Hangi uyrukta olursa olsun, bir davet üzerine kendi arzusuyla diğer Akit Tarafın adli makamı önüne çıkan tanık veya bilirkişi bu Akit Tarafın ülkesinde, talep eden Akit Taraf ülkesine girişinden önce işlenen bir suç dolayısıyla kovuşturulamayacağı veya tutuklanamayacağı gibi, daha önce ittihaz olunun bir karar sebebiyle de cezalandırılmaz.

Tanık veya bilirkişi, daveti yapan makamca hazır bulunmasının artık gerekli olmadığı hususu kendisine bildirildiği tarihten itibaren 15 gün içinde talep eden Akit Taraf ülkesini terk etmediği takdirde işbu dokunulmazlığı kaybeder. Tanık veya bilirkişinin, kendi kusuru olmaksızın, talep eden Akit Taraf ülkesini terk edemediği süre, bu süre kapsamı dışındadır.

Bu kişiler tanıklıkları veya bilirkişilikleri dolayısıyla de kovuşturulamaz yahut tutuklanamazlar.

2. Talep eden makam, tanık veya bilirkişi sıfatıyla davet edilen kişiyi, talep eden Akit Taraf mevzuatında öngörülen şartlar dairesinde, yol ve ikamet giderlerinin ödeneceği ve bilirkişi için tazminat tediye olunacağı hususundan haberdar eder. Bu kişinin talebi üzerine, yol ve ikamet giderlerinin karşılanması için sözü edilen makamca bir avans ödenir.

BÖLÜM 3

BELGELER

Madde 13

Akit Taraflardan birinin mahkemeleri veya diğer yetkili makamlarının talebi üzerine, diğer Taraf, talebi yapan Tarafın vatandaşlarının ahvali şahsiyelerine mütedair suretleri, şahsi işlerine ve menfaatlerine ilişkin diğer belgeleri tercümesiz ve ücretsiz gönderir.

Madde 14

1. Akit Tarafların birinin ülkesinde yetkili makamlar tarafından tanzim edilmiş, verilmiş veya onaylanmış ve resmi mühür taşıyan belgeler ile bunların onaylı örneği veya suretlerinin diğer Akit Taraf ülkesinin topraklarında tasdike ihtiyacı yoktur.

2. Akit Taraflardan birinin ülkesinde düzenlenen resmi senetler, diğerinin topraklarında düzenlenen resmi senetlerle aynı ispat kuvvetine sahiptir.

BÖLÜM 4

TEMİNATTAN MUAFİYET VE ADLİ MASRAFLAR

Madde 15

Akit Taraflardan birinin vatandaşı, salt yabancı olmalarından veya bu Tarafın ülkesinde ikametgahları veya meskenleri bulunmamalarından ötürü teminat akçesi vermekle yükümlü tutulmazlar.

Madde 16

1. Akit Taraflardan birinin vatandaşı, diğer Tarafın mahkemeleri önünde bu Akit Tarafın vatandaşı gibi aynı şartlar ve vüsatte adli harç ve masraftan muaf olmaktan ve ücretsiz adli müzaharetten faydalanırlar.

2. Bu adli yardım ve adli müzaharet, icra işlemleri dahil, davanın tüm işlemlerine uygulanır.

3. Akit Taraflardan birinin yasa hükümleri uyarınca harç ve masraflardan muaf olmaktan yararlanan vatandaşı, diğer Tarafın ülkesinde aynı davanın usule ilişkin işlemleri dolayısıyla de bu muafiyetten yararlanırlar.

Madde 17

1. 16. madde hükmünden faydalanmak için gerekli olan şahsi, ailevi ve malvarlığı durumunda mütedair belge, ülkesinde talep edenin ikametgahının veya meskeninin bulunduğu Akit Tarafın yetkili makamları tarafından verilir.

2. Şayet talep edenin Akit Tarafların birinde veya diğerinde ikametgahı veya meskeni bulunmuyor ise, diplomatik misyon veya konsolosluk sözkonusu belgeyi kendisine verebilir.

3. Adli harç ve masraflardan muafiyet talebini karara bağlayacak adli makam, işbu Sözleşmenin 2. maddesinde öngörülen yöntemi izleyerek, bu belgeyi vermiş olan makamdan tamamlayıcı bilgileri talep edebilir.

Madde 18

Akit Taraflardan birinin mahkemesi, diğer Akit Tarafın ülkesinde ikametgahı veya meskeni bulunan bir şahsın belirli bir usul işlemini tamamlaması için bir müddet tesbit ederse, bu süre, evrakın muhatabına tebliğ tarihinden itibaren işlemeye başlar.

BÖLÜM 5
HUKUKİ VE TİCARİ KONULARDAKİ
KARARLARIN TANINMASI VE TENFİZİ

Madde 19

1. Akit Taraflardan her biri, diğerk Akit Tarafın ülkesinde verilmiş aşağıdaki kararları, işbu Sözleşmede öngörölen şartlar altında tanır ve tenfiz eder.

- a. Malvarlığına ilişkin olarak hukuki ve ticari konularda verilmiş adli kararlar,
- b. Zararın tazmini konusuna ilişkin olarak cezai konularda verilmiş adli kararlar,
- c. Hukuki ve ticari konularda hakem mahkemeleri tarafından verilmiş kararlar

2. İşbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra verilmiş olan hukuki ve ticari konulardaki kararlar, karar olarak kabul edilir. 1.paragrafın (a) bendi ile ilgili olarak verilmiş kararlar, ancak işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra verilmiş olmaları halinde tanınır ve tenfiz edilir.

3. Kişihallerine ilişkin kararlar, işbu Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce verilmiş olmaları halinde de tanınacaktır.

Madde 20

19. maddede belirtilen kararlar, aşağıdaki şartları haiz olmaları halinde diğerk Akit Tarafın ülkesinde tanınır ve tenfiz edilir:

- a. Karar, kararın alındığı Akit Tarafın ülkesindeki kanunlara göre kesinleşmiş ve icra edilebilir olmalıdır.
- b. Karar ülkesinde verilmiş olan Akit Taraftaki makam, icrası ülkesinde talep edildiğı Akit Tarafın kanunlarına göre yetkili olmalıdır.
- c. Ülkesinde kararın verilmiş olduğu Akit Tarafın kanunlarına göre davayı kaybeden taraf, usulüne uygun surette mahkemeye davet edilmiş olmalıdır.
- d. Taraflar, savunma hakkından mahrum edilmemiş bulunmalı ve mahkemeye usulüne uygun surette davet edilmiş olmalı ve mahkemede bir davayı takip veya savunma imkansızlığı halinde temsil edilebilmelidir.

e. Kararın tenfiz edileceği Akit Taraf ülkesinde, aynı usulü muhakeme çerçevesinde ve aynı taraflar arasında, daha önceden alınıp kesinleşmiş bir adli veya hakem kararı bulunmamalıdır.

f. Aynı taraflara, aynı sebebe ve aynı konuya ilişkin olarak bu Akit Tarafın kaza organında daha önce açılmış bir dava bulunmamalıdır.

g. Kararın ülkesinde tanınacağı veya tenfiz edileceği Akit Tarafın kanunlarına göre, bu Tarafın kanunlarının uygulanmasının gerekeceği durumlarda karar ancak,

1. Şayet bu kararlar gerçek bir şekilde tatbik edilmişse veya,

2. Diğer Akit Tarafın tatbik edilecek kanunları bu kanunlardan esas itibariyle farklı değilse, tanınır ve tenfiz edilir.

h. Karar, ülkesinde tanınması ve tenfiz edilmesi gereken Akit Tarafın hukuki düzeni ile kamu düzeninin temel prensiplerine aykırı olmamalıdır.

Madde 21

Hakem mahkemesi kararları, (f) fıkrası hariç 20. maddede belirtilen şartlar dışında, ancak aşağıdaki koşulları ihtiva ediyor ise tenfiz edilir.

a. Kararın tenfiz edileceği Akit Tarafın kanununa göre, benzeri bir olay tahkim yolu ile halledilebilmekte ise,

b. Hakem kararı, ilgili tarafların bir tahkim anlaşması veya bir tahkim şartıyla öngörülen bir ihtilafa ilişkin olarak verilmiş ise,

c. Hakem mahkemesinin teşekkül tarzı, tarafların anlaşmasına veya ilgili tarafların tahkim şartına yahut hakem kararının verildiği devletin kanununa uygun bulunmakta ise,

d. Taraflar, hakem tayininden veya hakeme başvurulmasından gereği gibi haberdar edilmiş ise,

e. Hakem kararı, verildiği devlette kesinleşmiş ise.

Madde 22

1. Tanıma veya icra yetkisi talebi, bu sözleşmenin 2. maddesinin hükümlerine uygun olarak, kararın ülkesinde tenfizinin gerektiği Akit Tarafın yetkili adli makamına doğrudan yapılabilir.

2. Talebe aşağıdaki belgeler eklenir:

a. Kararın sureti veya aslına uygunluğu tasdik edilmiş kopyası ve kararın kendisinden açık bir şekilde anlaşılacağı takdirde, kararın kesinleşmiş olup, icra kuvvetini haiz olduğunu tevsik eden bir belge,

b. Aleyhinde karar alınan tarafın usulüne uygun surette mahkemeye davet edildiğini ve imkansızlık halinde mahkeme önünde muteber şekilde temsil olunduğunu tevsik eden bir belge,

c. Yukarıda (a) ve (b) fıkralarında belirtilen belgelerin kararın ülkesinde icra edileceği Akit Tarafın diline veya Fransızca'ya veya İngilizce'ye yapılmış tasdikli tercümesi.

3. Bir hakem mahkemesinin kararı dolayısıyla tenfiz talebinde bulunulmuş ise, bu talep, 2. fıkranın © bendine göre yerine getirilecek şekilde, uzlaşmanın veya tahkim şartının tasdikli bir tercümesini ihtiva eder.

Madde 23

1. Diğer Akit Tarafça verilen tenfiz kararı ve kararın yerine getirilmesine mütedair usule, kararın tenfiz edileceği ülkedeki Akit Tarafın kanunu uygulanır.

2. Bu uygulamada, adli makam, kararın esasını incelemeksizin, sadece işbu Sözleşmede belirtilen şartların yerine getirilip getirilmediğini kontrol eder.

Madde 24

Bu Sözleşmenin kararların tenfizi hakkındaki hükümleri, Akit Tarafların, adli bir icradan dolayı elde edilen paranın havalesine veya eşyaların ülke dışına çıkarılmasına ilişkin hükümlerini haleldar edemez.

KISIM III

BÖLÜM 6

CEZA ALANINDA ADLİ YARDIMLAŞMA

Madde 25

1. Akit Taraflar, ceza alanında birbirlerine karşılıklı olarak adli yardımda bulunmayı taahhüt ederler.

2. Ceza alanında adli yardımlaşma özellikle belgelerin tevdi, arama, delil teşkil eden belge ve eşyalara el konulması ve bunların teslimi, bilirkişi incelemesi, sanıkların ve tanıkların sorgulanması, bilirkişilerin dinlenmesi ve keşif yapılması gibi usul işlerinin yerine getirilmesini kapsar.

Madde 26

1. Ceza alanında adli yardım talebi aşağıdaki hususları ihtiva eder:

a. Talepte bulunan ve talepte bulunulan makamların ismi,

b. Davanın konusu

c. Sanıkların veya hükümlülerin soyadı ve adı, oturdukları veya ikamet ettikleri mahal, uyrukluğu ve mesleği ve mümkün olduğu ölçüde, doğum yeri ve tarihi ile ebeveyninin isimleri,

d. Temsilcilerinin soyadları, adları ve adresleri,

e. Adli yardım talebinin konusu ve yerine getirilmesi için gerekli bilgilerle suç teşkil eden fiilen tavsifi v niteliği.

2. Talepler ve bunlara ekli belgeler, düzenleyen makamın imzasını ve resmi mührünü ihtiva eder.

Madde 27

1. Bir adli yardım talebinin yerine getirilmesi için istenilen makam kendi devletinde yürürlükte bulunan kanuni hükümleri uygular. Bununla birlikte, istenilen makam isteyen makamın talebi üzerine, istenilen Tarafın kanunlarına aykırı olmadığı ölçüde diğer Akit Tarafın usul hükümlerini uygulayabilir.

2. İstenilen makam adli yardım talebinin yerine getirilmesi konusunda yetkili bulunmadığı takdirde, adli yardım talebini istenilen Tarafın yetkili makamına iletir ve keyfiyetten isteyen makamı haberdar eder.

3. İsteyen makamın talebi üzerine, istenilen makam adli yardım talebinin yerine getirileceği tarih ve yeri isteyen makama duyurur. İstenilen makam, isteyen makam temsilcilerinin adli yardım talebinin yerine getirilmesine iştirakine izin verebilir.

4. İstenilen makam, adli yardım talebinin yerine getirilmesinden sonra dosayı isteyen makama iade eder veya talebin yerine getirilmesine ilişkin engeller konusunda bilgi verir.

Madde 28

1. Akit Taraflardan birinin mahkemesi veya yetkili makamı tarafından görülen bir dava sırasında, diğer Akit Tarafın ülkesinde bulunan bir tanık veya bilirkişinin hazır bulunması özellikle gerekli addediliyorsa, bu Tarafın mahkemesi veya diğer bir yetkili makamının davetnamesinin tebliği için, diğer Akit Tarafın yetkili makamına başvurabilir.

2. 1. paragrafda öngörülen durumda davetname, davete icabet edilmemesi halinde para cezasını veya diğer müeyyideleri ihtiva etmez.

3. Tanıkların ve bilirkişilerin yol ve ikamet giderleri ile kendilerine ödenecek tazminat isteyen Tarafa aittir.

4. Hangi uyrukta olursa olsun, bir davet üzerine kendi arzusuyla diğer Akit Tarafın yetkili makamı önüne çıkacak olan tanık veya bilirkişi, bu devletin ülkesinde, ülkeye girişinden önceki fiilleri dolayısıyla ne kovuşturulabilir, ne tutuklanabilir, ne de cezalandırılabilir. Belirtilen kişiler, ayrıca, tanıklıkları veya bilirkişilikleri ceza davası konusunu teşkil eden usule ilişkin hususlarla bağlantılı fiilleri sebebiyle de kovuşturulamaz, tutuklanamaz veya cezalandırılmazlar.

5. Tanık veya bilirkişi, ifadesinin alındığı makamca, hazır bulunmasının gerekli olmadığı hususu kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren onbeş gün içinde isteyen Taraf ülkesini terk etmediği takdirde, 4. paragrafda öngörülen dokunulmazlıktan faydalanamaz. Tanık veya bilirkişinin, kendi elinde olmayan sebeplerle isteyen Taraf ülkesini terk edemediği süre, bu süre kapsamı dışındadır.

Madde 29

1. Tebliği istenilen belgeler, istenilen Taraf dilinde yapılmış veya resmen tasdik edilmiş tercümele birlikte gönderildiği takdirde, istenilen makamca tebligat kendi devletinin bu konuyu düzenleyen kanuni hükümlerine uygun şekilde yapılır. Aksi takdirde, istenilen makam bu belgeyi muhatabına ancak muvafakat etmesi halinde tebliğ eder.

2. Tebligat talebinde muhatabın doğru adresi ve tebliğ olunacak belge belirtilir.

3. Belgeler, tebligat talebinde belirtilen adreste tebliğ olunamadığı takdirde istenilen makam, muhatabın doğru adresinin tesbiti için gerekli tedbirleri alır. Bu adresin tesbiti mümkün olmadığı takdirde istenilen makam, isteyen makamı haberdar eder ve tebliğ edilmek istenilen belgeleri iade eder.

Madde 30

Tebellüğ belgesi, istenilen Taraf ülkesinde yürürlükte bulunan hükümlere göre düzenlenir. Tebellüğ belgesi tebliğ tarihi ve yerini ihtiva eder.

Madde 31

28. maddenin 3. paragrafı hükümleri saklı kalmak kaydıyla, istenilen Akit Taraf adli yardım dolayısıyla kendi ülkesinde meydana gelen masrafları deruhta eder ve bunların ödenmesini talep etmez.

Madde 32

1. Adli yardımlaşma aşağıdaki hallerde reddedilebilir:

a. İstenilen Taraf talebin yerine getirilmesini, memleketinin egemenlik, güvenlik veya kamu düzenini haleldar edecek nitelikte görüyorsa,

b. İstenilen Tarafın iç mevzuatına göre talep kabule şayan bulunmamakta ise,

2. Adli yardımlaşma talebi yukarıdaki paragraflarda öngörülen hallerde reddedildiği takdirde gerekçesi belirtilir.

Madde 33

1. İşbu sözleşmenin 29.maddesinin 1.paragrafında ve 57. maddesinde öngörülen hususlar hariç, talepler ve ekindeki belgeler istenilen Taraf lisanında, Fransızca veya İngilizce onaylı tercümelerini de ihtiva eder.

2. Tercümenin tasdiki, isteyen makam, yeminli bir mütercim, bir noter ya da Akit Tarafların birisinin diplomatik temsilcisi veya konsolosluk görevlisi tarafından yapılabilir.

3. Taleplerin yerine getirilmesine ilişkin belgeler, istenilen taraf lisanında düzenlenir.

BÖLÜM 7 SUÇLULARIN İADESİ

Madde 34

1. İşbu Sözleşme hükümleri çerçevesinde, Akit Taraflar, ülkelerinde bulunan kişileri, bir ceza kovuşturması yapmak veya bir kararın infazı amacıyla, talep üzerine karşılıklı teslim etmeyi taahhüt ederler.

2. Bir ceza kovuşturması için iade, ancak her iki Akit Tarafın kanunlarına göre on iki aydan fazla hürriyeti bağlayıcı bir cezayı veya daha ağır bir cezayı mucip suçlar için yapılır.

3. Bir kararın infazı için iade, ancak her iki Akit Tarafın kanunlarına göre cezayı mucip olan suçlar için ve sözkonusu kişi altı aydan fazla hürriyeti bağlayıcı bir cezaya veya daha ağır bir cezaya mahkum edilmiş bulunduğu takdirde yapılır.

4. İade talebi her iki Akit Taraf kanunlarınca, her biri hürriyeti bağlayıcı cezayı mucip müteaddit suçlara taallük etmekle beraber, bunlardan bazıları 2. ve 3. paragraflarda öngörülen şartlara uymadığı takdirde, istenilen Taraf bu suçlar için de iadeye karar verebilir.

Madde 35

1. Aşağıdaki durumlarda iade yapılmaz:

a. İadesi talep olunan kişi istenilen Taraf vatandaşı ise,

b. İstenilen Taraf iç mevzuatına göre iade kabule şayan bulunmamakta veya karar zamanaşımı ya da kanunda öngörülen başka bir sebeple yerine getirilemeyecek ise,

c. İadesi talep olunan şahıs, istenilen Taraf ülkesinde, aynı suç dolayısıyla kesinleşmiş bir mahkeme kararı veya men'i muhakeme kararına konu teşkil etmekte ise,

d. Suç, istenilen Taraf ülkesinde işlenmiş ise.

2. İstenilen Taraf, iadesi talep olunan şahsı vatandaşı olması nedeniyle iade etmediği takdirde, isteyen Tarafın talebi üzerine ceza kovuşturmasına tevessül eder. Suçla ilgili dosyalar, bilgiler ve diğer deliller isteyen Tarafça gönderilir. İsteyen Taraf bu kovuşturmaların sonucundan haberdar eder.

Madde 36

1. Kovuşturma amacıyla vaki iade talebine geçici tutuklama kararının aslına uygun bulunduğu tasdik edilmiş bir sureti, suç teşkil eden fiillere ait izahname ve suçun tavsifine göre uygulanacak kanun hükmünün metni eklenir. Suçtan bir maddi zarar husule geldiği takdirde, bunun miktarı mümkün olan ölçüde açıklanır.

2. Bir kararın infazı amacıyla vaki iade talebine, kesinleşmiş mahkeme kararının aslına uygun bulunduğu tasdik edilmiş bir sureti ile suçun tavsifine göre uygulanan kanun hükmünün tam metni eklenir. Hükümlü, cezanın bir kısmını çekmiş ise bu husus belirtilir.

3. İade talebi, iadesi istenilen kişinin vatandaşlık durumunu ve mümkün olduğu ölçüde, eşkalini, kimliğine ilişkin bilgileri, ikametgah adresini, kişisel durumunu, fotoğrafını ve parmak izlerini ihtiva eder.

4. İade istendiğinde bulunan Akit Taraf, talebine, iadesi istenilen kişinin işlediği suça ilişkin delillere ait belgeleri eklemek zorunda değildir.

Madde 37

İade talebi, gerekli tüm bilgileri ihtiva etmediği takdirde, istenilen Taraf, bunun tamamlanmasını isteyebilir. İstenilen Taraf, bu amaçla, geçerli nedenlerle uzatılması mümkün olmak kaydıyla, iki ayı geçmemek üzere bir süre tayin edebilir.

Madde 38

İade talebinin alınmasını müteakip istenilen Taraf, talebe konu teşkil eden kişinin tutuklanmasına ilişkin gerekli tedbirleri gecikmeksizin alır. İşbu Sözleşme hükümlerine göre, iade zorunluluğu olmayan hususlarda bu hüküm uygulanmaz.

Madde 39

1. İadesi istenilen kişi, hakkında aynı zamanda geçici bir tutuklama kararı, kesinleşmiş bir mahkumiyet kararı veya başka bir mahkeme kararının ittihaz edilmiş olduğunu bildiren isteyen tarafın talebi üzerine, iade talebinin alınmasından önce muvakkaten tutuklanabilir. Muvakkaten tutuklama talebi, posta, telgraf veya yazılı iz bırakan herhangi bir kanalla iletilebilir.

2. Acil durumlarda, Akit Tarafların yetkili makamları, 1. paragrafta öngörülen talep bulunmasa dahi, diğer Taraf ülkesinde iadeyi gerektiren bir suçu işlediğine muttali oldukları kendi ülkelerinde bulunan bir şahsı, istisnai olarak muvakkaten tutuklayabilirler.

3. Diğer Akit Taraf, işbu maddenin 1. ve 2. paragraflarında öngörülen muvakkat tutuklama tarihinden derhal haberdar edilir.

Madde 40

1. İşbu Sözleşmenin 39. maddesine uygun olarak muvakkaten tutuklanan kişi, sözkonusu kişinin muvakkaten tutuklandığının diğer tarafa bildirilmesini takip eden kırkbeş gün içinde iade talebi alınmadığı veya bunun tamamlanmasına dair istem yerine getirilmediği takdirde, serbest bırakılabilir. İsteyen Tarafın talebi üzerine, bu süre onbeş gün uzatılabilir.

2. İstenilen Akit Taraf, isteyen Tarafın iade talebinde bulunmayacağı hususundan haberdar edildiği takdirde, muvakkaten tutuklanan şahsı derhal serbest bırakır.

Madde 41

1. İstenilen Taraf, iade talebi hakkında kararını verdikten sonra, talep edilen kişinin, iade talebine konu teşkil dene fiil dışında bir suç dolayısıyla kovuşturulabilmesi veya hükümlü bulunduğu cezayı kendi ülkesinde çekmesi için teslimini erteleyebilir.

2. İstenilen Taraf, teslimin tehir edilmesi yerine, istenilen şahsı isteyen Tarafa muvakkaten teslim edebilir. Muvakkaten iade olunun kişi, gönderilmesine esas teşkil eden usul işleminin ikmalini müteakip ve en geç muvakkaten iade tarihinden itibaren dört ayı geçmeyecek bir süre içinde derhal geri gönderilir.

Madde 42

Aynı kişinin iadesi birçok Devlet tarafından istenildiği takdirde, hangi talebin is'af olunacağına, istenilen Devlet karar verir.

Madde 43

1. İstenilen Tarafın muvafakatı bulunmaksızın, iade edilen kişi, iadeden evvel işlenen ve iadeye esas olandan başka bir suç dolayısıyla kovuşturulamayacağı ve hakkında bir cezanın infazına geçilemeyeceği gibi, teslim tarihinden önceki suçlar sebebiyle üçüncü bir Devlete de teslim edilemez.

2. Aşağıdaki hallerde muvafakata gerek yoktur:

a. İade edilen kişi, usul işleminin sonuçlanması veya mahkumiyetine karar verilmesi halinde, cezanın yerine getirilmesinden itibaren bir ay içinde iade edildiği Akit Devlet ülkesini terk etmemiş ise (iade edilen kişinin, kendi iradesi dışındaki sebeplerle, isteyen Tarafın ülkesini terk etme imkansızlığı içinde olduğu süre, bu sürenin kapsamı dışındadır).

b. İade edilen kişi, isteyen Taraf ülkesini terk ettikten sonra kendi ihtiyarıyla bu ülkeye dönmüş ise.

Madde 44

1. İstenilen Taraf, iade konusundaki kararından isteyen Tarafa bilgi verir.

2. İadenin tamamen veya kısmen reddedilmesi halinde, red sebepleri isteyen Tarafa iletilir.

3. İadenin kabul edilmesi halinde, istenilen Taraf iadenin yapılacağı yer ve tarihi isteyen tarafa bildirir. İsteyen Taraf, iade için tesbit olunan günü takibeden bir ay zarfında teslim almadığı takdirde, iadesine karar verilen kişi serbest bırakılır.

Madde 45

İade edilen kişi firar etmiş ve istenilen Taraf ülkesine dönmüş ise, isteyen Tarafın yeni bir iade talebi dolayısıyla, işbu Sözleşmenin 36.maddesinde öngörülen belgelerin iletilmesine gerek yoktur.

Madde 46

1. Akit Taraflardan herbiri diğer tarafın talebi üzerine, bu Tarafça diğer bir devlete iade edilen kişilerin kendi ülkesinden transit olarak geçişine izin verir. Akit Taraflar, işbu Sözleşme hükümlerine göre iade zorunluluğu bulunmadığı takdirde bu izni vermeye mecbur değildirler.

2. Akit Tarafların yetkili makamları her olayda, transit geçişin şekli, güzergahı ve diğer şartları konusunda mutabakat sağlarlar.

Madde 47

Akit Taraflar, iade delin kişiler hakkında tevessül olunan ceza kovuşturmaları sonucunu karşılıklı olarak bildirirler. Bundan başka, talep üzerine, kesinleşmiş karar örneğini de birbirlerine iletirler.

Madde 48

İade ve muvakkat tutuklama prosedürü istenilen Taraf kanununa tabidir.

Madde 49

İade talebinde tevdi olunacak belgelere, istenilen Taraf dilinde, Fransızca veya İngilizce, aslına uygun olduğu tasdik edilmiş tercümeleri de eklenir.

BÖLÜM 8 **HÜKÜMLÜLERİN NAKLİ**

Madde 50

1. Diğer Akit Taraf ülkesinde kesinleşmiş bir mahkeme kararıyla hürriyeti bağlayıcı bir cezaya hükümlülüklerine karar verilen Akit Taraflardan her birinin vatandaşları, müşterek mutabakat üzerine ve işbu Sözleşmede öngörülen şartlar dairesinde, cezalarının yerine getirilmesi için vatandaşı buldukları Akit taraf ülkesine nakledileceklerdir.

2. Cezanın infazı amacıyla hükümlünün nakli, mahkemesince mahkumiyet kararı ittihaz olunan Akit Tarafın (Hüküm Devleti) talebi üzerine, diğer Akit Taraf(İnfaz Devleti) hükümlüyü kabul edeceğini beyan etmiş ise yapılır.

3. Hükümlünün vatandaşı olduğu Akit Taraf, nakil imkanının nazarı itibara alınması amacıyla mahkemesince karar verilen Akit Tarafa yazılı başvuruda bulunabilir.

Madde 51

50. maddede öngörülen prosedürün başlatılması amacıyla, hükümlü temsilcisi veya ailesi mensupları Akit taraflardan birinin yetkili makamlarına müracaat edebilirler. Hüküm Devletinin yetkili makamları, böyle bir müracaatta bulunabileceği konusunda hükümlüye bilgi verirler.

Madde 52

Hükümlünün nakli, ancak mahkumiyetine neden olan fiilin infaz devletinin ceza mevzuatı açısından da bir suç teşkil etmesi halinde yapılır.

Madde 53

1. Hükümlünün İnfaz Devletine nakli, ancak rızasıyla yapılır.
2. Hükümlü, rızasını geçerli olarak beyan edecek durumda bulunmamakta ise, kanuni temsilcisinin muvafakatı alınır.

Madde 54

İnfaz Devleti, hükümlünün naklini kabul edip etmediğini en kısa süre içerisinde Hüküm devletine bildirir.

Madde 55

1. Akit Taraflara nakil üzerinde mutabık kaldıkları takdirde, İnfaz Devletinin yetkili makamı, kararda yer alan cezanın niteliği ve süresi ile bağlı olur.
2. Cezanın niteliği veya süresi infaz Devletinin mevzuatı ile bağdaşmamakta veya bu Devletin mevzuatı gerektirmekte ise, infaz Devletinin yetkili makamı bu cezayı, aynı nitelikteki suçlar için kendi kanununda öngörülen cezaya dönüştürebilir. Bu ceza, mümkün olduğu ölçüde, niteliği itibarıyla, kararda verilen cezaya uygun olmalıdır. Dönüştürülen ceza, niteliği ve süresi yönünden, Hüküm Devletinde verilen cezadan ağır olamayacağı gibi, İnfaz devleti kanununda aynı nitelikte bir suç için öngörülen azami miktarı da geçemez.
3. İnfaz Devletinin yetkili makamı, olayların sübutu ile bağlı kalır ve hürriyeti bağlayıcı bir ceza yerine başka nitelikte bir ceza ikame edemez.

Madde 56

İnfaz Devletinin muvafakat etmesi halinde, Akit Tarafların yetkili makamları, mümkün olan en kısa süre içinde hükümlünün naklinin yerini, tarihini ve şartlarını tesbit ederler. Hükümlünün nakli Hüküm Devletinin ülkesinde gerçekleştirilir.

Madde 57

1. Şartlı tahliye dahil cezanın infazı, infaz Devleti mevzuatına tabidir.

2. Genel af Hüküm Devleti veya İnfaz Devleti mevzuatına göre uygulanır.

3. Özel af infaz Devletinin mevzuatına göre uygulanır.

4. İnfaz Devletine naklolunan hükümlü hakkında ittihaz olunan mahkumiyet kararının yeniden tetkiki için yapılacak herhangi bir başvuruda, münhasıran Hüküm Devleti mahkemesi karar verme yetkisini haizdir.

Madde 58

1. Akit Taraflar, infazı etkileyebilecek tüm durumlardan ve özellikle genel af, özel af ve kararın yeniden tetkikine dair her başvurunun sonuçları ile ilgili olarak birbirlerine karşılıklı bilgi verirler.

2. İnfaz Devleti, cezanın yerine getirilmesi tamamlandığında Hüküm Devletine bilgi verir.

Madde 59

Hükümlünün İnfaz Devletine teslimi, mümkün olduğu ölçüde 46.maddede öngörülen usule uygun şekilde yapılır.

Madde 60

1. Hükümlünün nakline dair talep yazılı olarak yapılır.

2. Talebe aşağıdaki belgeler eklenir:

a. Kesinleştiğine dair meşruhatı havi kararın onaylanmış örneği,

b. Uygulanan kanun hükümlerinin metni,

c. Mümkün olduğu ölçüde, hükümlünün kimliği, vatandaşlığı, oturduğu yer veya ikametgahına ilişkin ayrıntılı bilgiler,

d. Hükümlünün cezasının Hüküm Devletinde infaz edilen kısmını belirleyen belgeler,

e. Hükümlünün muvafakatını havi tutanak

f. Talebin incelenmesi için önem arzedecek diğer tüm belgeler.

Madde 61

İnfaz Devleti, kendisine sağlanan bilgi ve belgelerin yetersiz olduğu kanaatinde ise, tamamlayıcı malumat isteyebilir ve bu malumatın gönderilmesi için, geçerli talep üzerine uzatılması mümkün olmak kaydıyla, bir süre tesbit edebilir. Tamamlayıcı malumatın gönderilmemesi halinde, İnfaz Devleti, kendisine sağlanmış bulunan bilgi ve belgeleri esas alarak kararını verir.

Madde 62

Nakil talepleri ile ekindeki belgeler resmi tasdik işleminden muaftır ve İnfaz Devleti dilinde, Fransızca veya İngilizce tercümeleriyle gönderilir.

Madde 63

Hükümlünün nakli ile ilgili olarak, münhasıran Hüküm devleti ülkesinde yapılanlar dışındaki masraflar İnfaz Devleti tarafından karşılanır.

BÖLÜM 9

CEZAI KONULARLA İLGİLİ MUHTELİF HÜKÜMLER

Madde 64

Akit Taraflar, diğer Taraf ülkesinde suç işlemiş bulunan vatandaşları hakkında, diğer Akit Tarafın talebi üzerine, kendi mevzuatları hükümlerine uygun olarak kovuşturma yapmayı taahhüt ederler.

Madde 65

1. 64.maddede öngörülen cezai kovuşturmaya tevessül edilebilmesi için, Akit Tarafların birbirlerine gönderecekleri yazılı talepler aşağıdaki hususları ihtiva eder:

a. İsteyen makamın adı,

b. İşleniş tarihi ve yeri de muhtevi talebe konu teşkil eden suçla ilgili belgeler,

c. Sanığın kimliği, vatandaşlığı ve mümkün olduğu ölçüde ikamet ettiği veya oturduğu yer hakkında malumat,

2. Talepnameye aşağıdaki belgeler eklenir:

a. İsteyen Taraf dilinde düzenlenmiş hazırlık soruşturması evrakı veya aslına uygun olduğu onaylanmış örnekleri,

b. Ceza kovuşturması sırasında delil teşkil edebilecek tüm eşyalar ve belgeler, bu konuda işbu sözleşmenin 67. madde hükümleri uygulanır.

c. Suçun işlendiği yerde yürürlükte olan mevzuata göre uygulanması gereken kanun hükümleri metinleri

d. Gerekli ve mümkün olduğu takdirde, sanığın fotoğrafı ve parmak izleri.

3. Talepte bulunan Akit Taraf, kovuşturma sonucundan diğer Tarafa bilgi verir ve kesinleşen kararın bir örneğini gönderir.

Madde 66

1. Diğer Tarafın ülkesinde tutuklu bulunan kişilerin tanık sıfatıyla dinlenmesi gerekiyorsa, istenilen Taraf bu kişilerin, tutukluluk hallerinin devamı ve dinlendikten sonra en kısa süre içinde geri gönderilmeleri şartıyla, isteyen Taraf ülkesine gönderilmelerine muvafakat edebilir.

2. Üçüncü bir Devlet ülkesinde tutuklu olan kişilerin tanık sıfatıyla dinlenmeleri gerektiği takdirde, Akit Taraflar, bu kişilerin kendi ülkelerinden transit geçişlerine izin verirler.

3. Yukarıda 1. ve 2. paragraflarda öngörülen hususlarda, işbu Sözleşmenin 28.maddesi hükümleri mümkün olduğu ölçüde uygulanır.

Madde 67

1. Suçun işlenişine ilişkin olanlar ile ceza kovuşturması sırasında delil teşkil edebilecek tüm eşyalar, isteyen Tarafa, sözkonusu kişinin ölümü veya başka sebeplerle iadesi gerçekleştirilmese dahi, teslim edilir.

2. İstenilen Taraf, başka bir ceza kovuşturması için gerekli görülmesi halinde sözkonusu eşyanın teslimini geçici olarak erteleyebilir.

3. Teslim edilecek eşyalar üzerinde üçüncü kişilerin hakları saklıdır. Ceza kovuşturmasının sonuçlanmasını takiben bu eşyalar, ilgililere teslim edilmek üzere gönderen Tarafa iade olunur.

Madde 68

Suçluların iadesi ve eşyaların teslimi ile ilgili olarak, münhasıran istenilen Taraf ülkesinde yapılanlar dışındaki masraflar, isteyen Tarafça karşılanır.

Madde 69

1. Akit Taraflar, diğer Taraf vatandaşları hakkında ittihaz olunan ve kesinleşen mahkumiyet kararları ile ilgili bilgileri, yılda en az bir defa olmak üzere, birbirlerine iletirler.
2. Akit Taraflar, talep üzerine, daha önce istenilen Taraf ülkesinde bir mahkumiyet kararına konu teşkil eden ve isteyen Taraf ülkesinde bir kovuşturmayaya tabi tutulan kişiler hakkındaki adli sicil kayıtlarına ilişkin malumatı, birbirlerine iletirler.
3. Yukarıda 1. ve 2. paragraflarda öngörülen hallerde Akit Taraflar, mümkün olduğu ölçüde mahkum edilen kişilerin parmak izlerini de birbirlerine gönderirler.

Madde 70

İşbu Sözleşme hükümleri, Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce vuku bulan olaylara ilişkin talepler konusunda da uygulanır.

KISIM IV BÖLÜM 10 NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 71

1. İşbu Sözleşme onaylanacak ve düzenlenecek onay belgelerinin teati tarihinden otuz gün sonra yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır. Akit Taraflardan her biri diplomatik yoldan Sözleşmeyi feshedebilir. Böyle bir durumda, Sözleşme, fesih tarihinden altı ay sonra yürürlükten kalkacaktır.

Yukarıdaki hükümleri teyiden, Akit Tarafların yetkili temsilcileri bu sözleşmeyi imzalamışlar ve mühürlerini tatbik etmişlerdir.

Ankara'da 23 Haziran 1994 tarihinde Türkçe ve Özbekçe dillerinde ikişer nüsha düzenlenmiş olup, her iki dildeki metin de aynı şekilde geçerlidir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ADINA

Seyfi OKTAY

Adalet Bakanı

ÖZBEKİSTAN CUMHURİYETİ

ADINA

Alişer Mardigeviç MARDİYEV

Adalet Bakanı